



## **LIETUVOS RESPUBLIKOS AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS**

### **SPRENDIMAS**

#### **DĖL ATRANKOS Į ANTRAEILES (NEPAGRINDINES) VILNIAUS UNIVERSITETO MEDICINOS FAKULTETO VISUOMENĖS SVEIKATOS INSTITUTO MEDICINOS ISTORIJS IR ETIKOS SKYRIAUS ASISTENTO PAREIGAS**

2014 m. spalio 9 d. Nr. SP-13  
Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 13.1 papunkčiu ir išnaginėjęs Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje 2014 m. liepos 10 d. gautą Irenos Paukštytės (toliau – pareiškėja) skundą bei pateiktą medžiagą,

#### **n u s t a t ė:**

Pareiškėja kreipėsi į kontrolierių dėl Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Visuomenės sveikatos instituto (toliau – VSI) direktoriaus prof. dr. Rimanto Stuko vertinimo, atrenkant pretendentes antraeilėms (nepagrindinėms) asistento pareigoms užimti šakiniame VSI padalinyje - Medicinos istorijos ir etikos skyriuje.

Pareiškėja teigia, kad 2014 m. birželio 5 d. pateikė VSI prašymą priimti ją 0,25 etato asistentės antraeilėms (nepagrindinėms) pareigoms Medicinos istorijos ir etikos skyriuje užimti, sudarant nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. terminuotą darbo sutartį. Pareiškėjai 2014 m. birželio 26 d. pasiteiravus VSI dėl minėto prašymo nagrinėjimo, buvo pranešta, kad prašymas nebuvo nagrinėtas ir nebuvo perduotas pasirašyti Medicinos fakulteto dekanui prof. dr. A. Utkui, o šioms pareigoms užimti buvo pateiktas N. D. prašymas, kaip nurodo pareiškėja, „papildomai vizuotas Visuomenės sveikatos instituto bendradarbio, doc. dr. Eugenijaus Gefeno, parašu.“

Pareiškėja skunde nurodo, kad į jos raštišką paklausimą, kuo remiantis ir kokiais kriterijais vadovaujantis buvo atrenkami asmenys antraeilėms (nepagrindinėms) asistento pareigoms užimti, Vilniaus universiteto administracija atsakymo nepateikė, o prof. dr. R. Stukas pokalbio metu atsakė, kad terminuota sutartis neįpareigoja darbdavio vėl siūlyti pareigas tam pačiam darbuotojui, taip pat nurodė, kad N. D. VSI dirba pagrindinėse pareigose, todėl jam „teikiama pirmenybė.“

Pareiškėja prašo kontrolieriaus įvertinti, ar VSI tinkamai organizavo priėmimą į antraeilės dėstytojų pareigas.

Pareiškėja skunde nurodo, kad su ja kasmet nuo 2007 m. buvo sudaromos terminuotos darbo sutartys antraeilėms asistento pareigoms eiti. Kontrolieriaus tarnybos duomenimis, nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. terminuota darbo sutartis antraeilėms asistento pareigoms sudaryta su N. D. (l. e. p. Vilniaus universiteto rektoriaus dr. Juozas Galginaičio 2014 m. spalio 3 d. raštas Nr. 12800-(IS1-1647)).

Vilniaus universiteto darbo tvarkos taisyklių, patvirtintų Vilniaus universiteto rektoriaus 2011 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. R-15, 6 punktas nustato, kad „eiti dėstytojų ir mokslo darbuotojų pagrindines pareigas skiriama įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Minimalius kvalifikacinius dėstytojų ir mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus bei kviestinius užsienio dėstytojus ar mokslininkus, pareigybių reikalavimus <...> reglamentuoja Vilniaus universiteto pedagoginio ir mokslo personalo atestavimo ir konkursų pareigoms eiti organizavimo nuostatai. Kiti darbuotojai į pareigas skiriami objektyviai įvertinus jų profesinį pasirengimą, įgūdžius ir privalumus atrankos arba konkurso būdu.“ (*pabraukta mūsų*). Vadinasi, šiuo atveju priimant darbuotojus į antraeiles (nepagrindines) asistento pareigas, objektyviai turėjo būti vertinamos šios darbuotojų savybės:

1. pretendento profesinis pasirengimas;
2. pretendento įgūdžiai;
3. pretendento privalumai.

Skundo nagrinėjimo metu nustatyta, kad darbuotojai asistento antraeilėms (nepagrindinėms) pareigoms Medicinos istorijos ir etikos skyriaus skyriuje užimti buvo atrenkami, kaip nurodė prof. dr. R. Stukas 2014 m. liepos 31 d. rašte Nr. 150000-SI-314, atsižvelgiant į tai, „kiek glaudžiau jį praktinis darbas dera su dėstomu dalyku, taip pat į kandidatų gebėjimą ir galimybes dalyvauti su dėstomu dalyku susijusioje akademinėje veikloje. Pirmenybė teikiama toje srityje dirbantiems etatiniam Visuomenės sveikatos instituto darbuotojams, priimant juos pagrindiniam papildomam darbui“. R. Stuko teigimu, už kvalifikaciją atitinkančių darbuotojų paiešką yra atsakingas Medicinos istorijos ir etikos skyriaus vedėjas doc. dr. Eugenijus Gefenas, kuris „žino medicinos etikos srityje dirbančių asmenų darbo pobūdį ir kompetencijas, todėl gali įvertinti kviečiamų į nepagrindinį darbą dėstyti Medicinos etikos dalykus asmenų galimybes užtikrinti dėstymo kokybę“ (2014 m. rugpjūčio 21 d. raštas Nr. 150000-SI-323).

Iš kontrolieriaus tarnyboje surinktos medžiagos matyti, kad **pareiškėjos I. Paukštytės** pagrindinis darbas yra medicinos auditorė – ji dirba Vidaus audito tarnybos vadove VRM Medicinos centre (nuo 2011 m.). Nuo 2007 m. pareiškėja eina antraeiles VSI Medicinos istorijos ir etikos skyriaus asistento pareigas. Ji yra įgijusi visuomenės sveikatos vadybos magistro kvalifikaciją, rengia disertaciją tema „Biomedicininų tyrimų etikos istorija XX a.“ (vadovas doc. dr. E. Gefenas); yra paskelbusi tris mokslinius straipsnius ir skaičiusi du mokslinius pranešimus disertacijos tema, dalyvavusi Vilniaus universiteto mokslo projekte „Biomedicininų tyrimų su žmogumi etiniai aspektai“ (2010-2013 m.). Pareiškėjos pateiktame Medicinos centro vidaus audito tarnybos vadovo – medicinos auditoriaus pareigybės aprašyme (patvirtintame Medicinos centro direktoriaus 2011 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 4R-29) nurodyta, kad darbuotojas, einantis šias pareigas, turi turėti aukštąjį universitetinį medicininį išsilavinimą (magistro laipsnis ar jam prilygintas) pagal studijų programą – medicina, odontologija, visuomenės sveikata, slauga; turi turėti ne mažesnę kaip trejų metų darbo stažą asmens sveikatos priežiūros sektoriuje; išmanyti įstatymus, kitus teisės aktus, reglamentuojančius medicininį sveikatos priežiūros veikos auditą, planavimą, organizavimą ir vykdymą, sveikatos priežiūros įstaigų administravimą ir finansavimą, darbo santykių organizavimą; išmanyti sveikatos priežiūrą ir jos kokybės politiką, sveikatos

apsaugos sistemos valdymo ir vadybos principus bei kokybės vadybos sistemos principus. Pareiškėja kaip Audito tarnybos vadovė, be kitų funkcijų:

- dalyvauja nustatant Medicinos centro sveikatos priežiūros paslaugų kokybės politiką, tikslus ir kokybės rodiklius,
- organizuoja nepageidaujamų įvykių ir neatitinkčių Medicinos centre registravimą, atlieka jų priežasčių analizę, siūlo prevencines priemones,
- renka ir apibendrina informaciją apie pacientų pasitenkinimą gautomis sveikatos priežiūros paslaugomis Medicinos centro padaliniuose;
- pagal kompetenciją nagrinėja pacientų skundus ir jų analizės išvadas su siūlymais teikia Medicinos centro direktoriui;
- dalyvauja rengiant Medicinos centro dokumentus, susijusius su sveikatos priežiūros paslaugų kokybės užtikrinimo veikla;
- analizuoja sveikatos priežiūros paslaugų kokybės užtikrinimo ir gerinimo Medicinos centre veiklą;
- Medicinos centro darbuotojams organizuoja ir skaito medicinos etikos ir korupcijos prevencijos paskaitas, nes, be tiesioginių pareigų, ji yra Medicinos centro Medicinos etikos ir Korupcijos prevencijos komisijų pirmininkė.

Pareiškėja VSI dėsto Bioetiką ir sveikatos etiką, Slaugos etiką.

**N. D.** yra sociologijos magistras (baigė studijas 2011 m.), dirba VSI vyresniuoju specialistu (pagrindinėse pareigose). Jo pareigybės aprašyme nustatyti specialieji reikalavimai – turėti aukštąjį universitetinį arba aukštesnįjį išsilavinimą, darbo kompiuteriu įgūdžius, mokėti bent vieną užsienio kalbą, žinoti dokumentų rengimo ir įforminimo reikalavimus.

VSI Medicinos istorijos ir etikos skyriaus asistento pareigybės aprašymo, patvirtinto VU Medicinos fakulteto dekanu 2006 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 150000-D-628, 7.1 punkte nustatyta, kad „asistento pareigas gali eiti asmuo, turintis ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą išsilavinimą ir atitinkantis reikalavimus, numatytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. liepos 18 d. nutarime Nr. 962 „Dėl habilitacijos tvarkos patvirtinimo“ ir Vilniaus universiteto pedagoginio ir mokslo personalo atestavimo ir konkursų pareigas eiti organizavimo nuostatuose“. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad minėtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas neteko galios 2009 m. rugpjūčio 28 d. (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. rugpjūčio 19 d. nutarimo Nr. 885 „Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, susijusių su mokslu ir studijomis, pripažinimo netekusiais galios“ 1.21 p.), todėl pagal šiuo metu galiojančią asistento pareigybės aprašymo redakciją neaišku, kokie specialieji reikalavimai taikomi asistentui.

2014 m. rugpjūčio 4 d. rašte kontrolieriui VSI direktorius prof. dr. R. Stukas nurodė, kad „pagrindinis I. Paukštytės darbas – auditorė, o tai nesisieja su Medicininės etikos dalyko dėstymu, planuojame nesudaryti naujos terminuotos darbo sutarties su I. Paukštyte“. Prof. dr. R. Stukas minėtame rašte taip pat nurodo aplinkybę, kad pareiškėja nėra apsigynusi disertacijos: „ji laiku nevykdė doktorantūros planų, todėl nusprendė nutraukti doktorantūros studijas nuo 2012 m. balandžio 5 d. Mūsų žiniomis, per visus šiuos metus paskelbė tik du straipsnius, susijusius su disertacijos tema. Po doktorantūros studijų nutraukimo su buvusiu disertacijos vadovu doc. dr. E. Gefenu nesikonsultavo dėl tolesnės mokslinės veiklos. Todėl buvo nuspręsta suteikti galimybę į akademinę veiklą ir dėstymą įsitraukti N. D.“.

Į doktorantūros studijas pareiškėja buvo priimta 2005 m. spalio 1 d. Jos rengiamos disertacijos tema „Biomedicininių tyrimų etikos istorija XX a.“. Mokslo daktaro laipsnio turėjimas

pagal VSI asistento pareigybės aprašymo reikalavimus nėra privalomas pretendentams, norintiems eiti šias pareigas.

Skundo tyrimo medžiagoje nėra duomenų, kad N. D., einanti asistento antraeiles pareigas nuo 2014 m. rugsėjo 1 d., rengtų daktaro disertaciją.

Atsižvelgiant į kontrolieriaus tarnyboje turimą informaciją, konstatuotina, kad pretendentų į antraeiles VSI asistento pareigas atranka nebuvo įforminta atrankos protokolu ar kitokiu dokumentu, kuris pagrįstų šios atrankos organizavimą ir vykdymą įvertinant pretendentų profesinį pasirengimą, įgūdžius ir privalumus.

*Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad VSI direktorius prof. dr. R. Stukas, vykdydamas pretendentų į antraeiles VSI Medicinos istorijos ir etikos skyriaus asistento pareigas atranką, kurios metu nebuvo įvertinti pretendentų profesinis pasirengimas, pretendentų įgūdžiai ir privalumai, pažeidė Vilniaus universiteto darbo tvarkos taisyklių 6 punktą.*

Kontrolierius, įvertinęs pareiškėjos pateiktą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus bei teisinį reglamentavimą, atsižvelgdamas į pareiškėjos prašymą ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalies 1 punktu:

#### **n u s p r e n d ė:**

Informuoti Vilniaus universitetą ir Švietimo ir mokslo ministeriją, kad Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Visuomenės sveikatos instituto direktorius prof. dr. Rimantas Stukas, vykdydamas pretendentų į Visuomenės sveikatos instituto Medicinos istorijos ir etikos skyriaus asistento antraeiles pareigas atranką, kurios metu nebuvo įvertinti pretendentų profesinis pasirengimas, pretendentų įgūdžiai ir privalumai, pažeidė Vilniaus universiteto darbo tvarkos taisyklių 6 punktą.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

Vigilijus Sadauskas